

Oirschot | Gemeentenieuws

Grafmonument van de familie Smulders-Beliën op het RK Kerkhof in Middelbeers vernieuwd

In 2024 nam de gemeente Oirschot, na overleg met Heemkundekring Den Beerschen Aard, de grafrechten van de beide burgemeestersgraven Smulders over. Het grafmonument uit 1928 was in goede staat, maar het monument ter herinnering aan Jan Smulders van na de oorlog was ernstig aangetast. Firma Nico de Bont Restauratieaannemers restaureerde dit, op verzoek van de gemeente. Op 7 februari 2025 werd het vernieuwde monument onthuld, in aanwezigheid van burgemeester Judith Keijzers-Verschelling, ter nagedachtenis aan deze bijzondere familie en hun belangrijke rol in de lokale geschiedenis.

De familie Smulders en hun bestuurlijke rol in Oost-, West- en Middelbeers

De familie Smulders heeft een belangrijke bestuurlijke rol gespeeld in de geschiedenis van Oost-, West- en Middelbeers. In de 19e eeuw traden Anthony Egidius Smulders (1831-1845) en Egidius Smulders (1845-1899) op als burgemeester. In de 20e eeuw volgden verschillende leden van de familie, waaronder Antonius Josephus Smulders (1899-1927), Johannes Wilhelmus Antonius Smulders (1927-1945), die ook de functie van secretaris bekleedde, Antonius Josephus Maria Smulders (waarnemend, 1944-

1946) en Geertruida Catharina Theresia Maria Smulders-Beliën (1946-1966).

Jan Smulders en de Tweede Wereldoorlog

Tijdens de Duitse bezetting van Nederland werd Jan Smulders in 1942 ook waarnemend burgemeester van buurgemeenten Vessem, Wintelre en Knegsel. In 1944 weigerde hij, net als enkele andere burgemeesters in de regio, mee te werken aan de Duitse eis om een lijst van inwoners aan te leveren die ingezet zouden worden aan de verdedigingswerken van Zeeland. Dit leidde tot zijn arrestatie en

opsluiting in Kamp Vught. Later werd hij, samen met andere gevangenen, gedeporteerd naar diverse concentratiekampen, waaronder Sachsenhausen, Buchenwald en Flossenbürg. Toen Flossenbürg dreigde te worden bevrijd, moesten gevangenen op 20 april 1945 te voet in colonne op weg naar de laatste stop richting Dachau bij München (300 kilometer). Uitvalers eindigden met een nekschot in de berm, zo ook Jan Smulders. Waarschijnlijk is hij in 1957 uiteindelijk (her) begraven op het KZ Ehrenfriedhof in kamp Flossenbürg. Aan het Burg. J. Smuldersplantsoen werd op 25 april 2015 een monument voor oud-burgemeester Jan Smulders onthuld bij Willibrordstraat 1 in Middelbeers.

Truus Smulders-Beliën, de eerste vrouwelijke burgemeester van Nederland

Na het overlijden van Jan Smulders werd zijn vrouw, Truus Smulders-Beliën, op 16 april 1946 benoemd als burgemeester. Hiermee werd zij de

Onthulling restauratie grafmonument familie Smulders-Beliën. Van links naar rechts: Jan Aerts, Theo Kralt, Nicoline van Tiggelen, Moniek van Hoof, Guus Staps, burgemeester Judith Keijzers-Verschelling, Paul Sliepenbeek en Bert van Essen. Foto: Kees Beekmans.

eerste vrouwelijke burgemeester van Nederland. Haar verhaal is uitgebreid beschreven in het boek *De ambtsketen veroverd!* door Klaas C. Tammes.

Stamboomcafé in de bieb

Zaterdag 15 februari van 10.30 - 12.30 in bibliotheek Oirschot. Geniet jij ook van het televisieprogramma 'Verborgen verleden' waarin Bekende Nederlanders proberen te achterhalen van welke voorouders zij afstammen? Als jouw familieverleden nog verborgen is, kom dan naar het Stamboomcafé met alle vragen over jouw stamboom, afkomst en familiegegevens.

Medewerkers van de Nederlandse Genealogische Vereniging (afdeling Kempen- en Peelland) zijn aanwezig om je te helpen bij misschien wel jouw eerste stappen in de zoektocht naar jouw verborgen verleden. Ervaren stamboomonderzoekers laten je zien hoe en waar je op internet handig kunt zoeken, hoe je familieleden vindt en hoe je ontdekt wat er misschien nog meer te vinden is over jouw fa-

miliegeschiedenis. Ze wijzen je ook de weg naar de notariële aktes en het kadaster waar je kunt snuffelen in de originele stukken. De medewerkers laten daarnaast het nut zien van invoer van de gegevens in een computerprogramma, zowel voor Windows als voor Mac. Weet je nog niet of je jouw familiegeschiedenis wilt presenteren op internet of in een boek? Ook bij

die keuze kunnen de onderzoekers jou adviseren. Als je nog een begin moet maken met het onderzoek, breng dan in ieder geval de gegevens van jouw ouders en grootouders en eventueel trouwboekjes en bidprentjes mee. Met een beetje geluk ga je naar huis met de namen van jouw voorouders uit de Franse tijd! Als je nog een begin moet maken met het onderzoek, breng dan in ieder geval de gegevens van jouw ouders en grootouders en eventueel trouwboekjes en bidprentjes mee. Het stamboomcafé in de bibliotheek is voor iedereen gratis en vrij toegankelijk.

LEZING HEEMKUNDEKRING OP 20 FEBRUARI

‘Daar zit muziek in!’ 20 februari

Naar muziek luisteren was vroeger niet zo vanzelfsprekend als nu. Een van de eerste apparaten waarmee je dat destijds voor 't eerst thuis kon doen was de fonograaf met wasrollen. Pieter Grootes neemt u mee in de historie van de geluidsdragers, van 1900 tot nu. Daarnaast krijgt u een speels inkijkje in het leven van die tijd. En aan het slot van de lezing klinkt de muziek van de wasrollen door de zaal.

Donderdagavond 20 februari as organiseert de heemkundekring 'De Heerlijkheid Oirschot' in de zaal van Café 't Vrijthof de lezing 'Daar zit muziek in!' die gegeven wordt door Pieter Grootes.

Naar muziek luisteren was ruim 100 jaar lang niet zo vanzelfsprekend als nu. Radio was er immers niet. Één van de eerste apparaten om thuis muziek te kunnen beluisteren was de fonograaf met de wasrollen.

Pieter Grootes neemt u eerst mee in de historie van de geluidsdragers, van 1900 tot heden. Aan bod komen de fonograaf met de wasrol, de langspeelplaat (lp), de bandrecorder, het singletje, de cassetterecorder. Maar ook de opkomst van de radio, de eerste omroepen en de draadomroep. Dan maken we een technisch zijsprongetje van analoog naar digitaal. Digitaal: wat is dat eigenlijk en wat kan je ermee doen? Wat zijn de voordelen? We zien de opkomst van de Digitale Compact Cassette (DCC), de Compact Disc (CD), de walkman, de minidisk, de mp3-speler, de iPod en tenslotte de streaming diensten als Spotify.

Maar ook, wat gebeurde er in de periode van 1900 tot 1930, zeg maar de periode van de fonograaf met de wasrol? Wat gebeur-

de er om ons heen? Wat deden onze voorouders toen in hun vrije tijd? Aan de hand van een poësiealbum, camera met glasplaatnegatieven, een huishoudboekje, spelletjes van toen, op reis met de reisclub, postzegels, de Verkade albums en de ervaringen van de genealogie wordt een inkijkje gegeven in het dagelijkse leven uit die periode.

Thomas Edison

En voor we naar de muziek met de wasrollen gaan luisteren, kunnen we natuurlijk niet om Thomas Alva Edison heen, de uitvinder van naast de fonograaf, ook de gloeilamp en de filmprojector. Aan het slot van de presentatie worden verschillende genres muziek uit die tijd – klassiek, zang, een mars – afgespeeld op de Edison Amberola 30 uit 1915.

Pieter Grootes is van huis uit technisch ontwikkelaar: bij diverse divisies van Philips en nu nog als

AOW'er parttime bij ASML. Als lid van Erfgoedvereniging 'Dye van Best' dook hij voor het Erfgoedblad in de archieven voor een aantal artikelen over de oprichting van een groot aantal sportverenigingen in Best, direct na de Tweede Wereldoorlog. Daarnaast houdt hij zich al 15 jaar bezig met genealogie. Sinds kort transcribeert hij bij het Regionaal Archief Eindhoven diverse archiefstukken.

De lezing vindt plaats op donderdagavond 20 februari 2025 in Café 't Vrijthof, Molenstraat 6, Oirschot en start om 20.00 uur. Naast leden van de heemkundekring zijn ook andere gasten van harte welkom!

Voor leden is de lezing gratis/voor andere bezoekers geldt een vergoeding van 5 euro.

Edison Amberola 30 uit 1915

Dit vogelhuisje is een actie tegen kanker

Damien en Dinant steunen KWF door vogelhuisjes te maken en verkopen.

Kom jij ook in actie?